

VERSLAG ONDERWIJSOVERLEG MECHELEN

Datum vergadering: 05.06.2024

Opmaak verslag: Elke De Wilde

Aanwezig: Bruno Gijsels, Francis Van Caer, Jürgen Hughe, Bart Pepermans, Tom Ressler, Sofie De Vries, Jan Schoenmakers, Marijke Keuleers, Stefaan Croonen, Lieve Smeyers, Annick Vlaminckx, Anke Anthoni, Herbert Crol, Rina Rabau, Katleen Van Slagmolen, Sofie Geens, Elke De Wilde

Verontschuldigd: Kurt Van Steenlandt, Inge Vekemans, Marleen Mast, Steven Van den Eynde, Michèle Vervotte, Joke De Puysseleir, Els Tanghe, Else De Wachter

---

1. TERUGKOPPELING LABO

Door Sabine Nelis (sabine.nelis@thomas.be) van Thomas More

In 2021 is LABO Mechelen opgestart. Het doel hiervan is om de uitdagingen in het onderwijs via een LABO te onderzoeken. Een LABO wordt steeds vanuit een gemeenschappelijke behoefte opgestart. In januari 2021 is het LABO Cultuurshock opgestart, in november 2021 het LABO broodnodig, sinds juni 2023 loopt het LABO inclusief zorgdragen voor onze kleuters.

Het onderzoek van Thomas More heeft enerzijds geleid tot een draaiboek waarin 10 fasen van een LABO zijn uitgewerkt. Anderzijds zijn hier een aantal lessons learned uit naar voren gekomen. Zie PowerPoint voor extra informatie.

Er volgt nog een rapport, wanneer dit rond is, wordt dit ook bezorgd aan de leden van het kernteam O.O.M.

2. SNELLE UPDATES

a) Verkoop van Vape producten

De politie doet acties bij verkooppunten van vapeproducten met een mysteryguest. Zo kunnen zij de verkoop van vapeproducten aan minderjarigen in kaart brengen. Vapeproducten mogen niet verkocht worden aan minderjarigen maar dit gebeurt wel regelmatig.

De politie heeft gevraagd om dit ter kennisgeving door te geven aan het kernteam OOM.

b) 8 mei comité Mechelen

Het 8 mei Comité ondersteunt al vele jaren het Mechelse onderwijs actief bij hun lessen rond herinneringseducatie.

Er is de jaarlijkse filmdag voor leerlingen van de derde graad secundair onderwijs. Nadien is er een gesprek met 'getuigen'. Ook bij de plechtigheid van 8 mei roept het 8 mei Comité het onderwijs op om mee deel te nemen aan deze plechtigheid met bloemeneerlegging aan de verschillende oorlogsmonumenten en de optocht doorheen de stad.

Ze willen het kernteam bevragen om na te gaan wat ze nog kunnen betekenen voor het onderwijs (vooral secundair onderwijs).

Reactie:

Op dit moment heeft het secundair onderwijs al een intensief programma rond herinneringseducatie, er is al veel keuze en er gebeurt al veel rond. Bijvoorbeeld: bezoek aan de Kazerne Dossin, het Fort van Breendonk, In Flanders Field museum en Menenpoort in Ieper.

Een extra aanvulling vanuit het 8 mei Comité is dus niet echt nodig.

Er wordt wel aangehaald dat het bezoek van een getuige echt een meerwaarde is, dit komt binnen bij leerlingen. Natuurlijk is dit moeilijker om te organiseren omdat er nog weinig getuigen in leven zijn.

Het onderwijs moet ook rekening houden met veel andere conflicten die interessant zijn om op te volgen. Daarnaast is de West-Europese kijk op herinneringseducatie niet voor alle leerlingen even interessant. Warme oproep aan scholen om hun aanbod herinneringseducatie te herbekijken en om dit interessanter te maken voor de hele leerlingenpopulatie.

c) Opvolging bevraging cyberpesten

Onlangs is een mail verstuurd naar de secundaire scholen met een bevraging over online criminaliteit, dit op vraag van de politie en afdeling preventie en veiligheid. Tot nu toe hebben 2 scholen gereageerd. In de onderwijsnieuwsbrief wordt deze vraag opnieuw gesteld aan de scholen. Het is de bedoeling dat aan de hand van deze vragenlijst een aanbod gemaakt kan worden voor het secundair onderwijs.

Deze bevraging mag ook doorgemailed worden naar Syntra.

Ter info link naar bevraging:

[Hoe draagt jouw school of vereniging bij aan een veiligere online omgeving? - Stad Mechelen](#)

d) Lessen LO / zwemlessen

Onderwijspartners brachten ter sprake dat er vanuit sommige directies secundair onderwijs opnieuw discussies ontstaan rond de deelname aan L.O.-lessen/zwemlessen. Uit schoolbezoeken in Nederland blijkt bovendien het belang van preventief bespreekbaar maken van deze wrijvingen in de onderwijscontext, zowel met leerlingen als met hun ouders. Het centraal stellen van het pedagogisch project van de school en de grens die daaruit voortvloeit kan escalatie voorkomen.

Binnen het onderwijsoverleg leeft al een traditie van interlevensbeschouwelijke dialoog. In het verleden zijn er al overlegmomenten met verschillende actoren rond de tafel georganiseerd geweest (referentiegroep). Het lijkt interessant om de dialoog opnieuw op te starten. Belang van praten met elkaar staat daarbij vooraan: elkaars perspectief actief blijven verkennen. Dit vraagt een voortdurende aandacht!

Besluit: de stad organiseert een casusoverleg in het najaar.

- Inzet is niet een grote stellingname.
- Nadruk op uitwisseling perspectieven.
- Voor leerkrachten uit basis en secundair onderwijs.
- In het bijzonder leerkrachten islamitische godsdienst en levensbeschouwing, leerkrachten lo, directeurs ook welkom.
- Breder thema's die ter sprake komen hebben een signaalwaarde voor het kernteam maar kunnen niet tot besluitvorming leiden aan die tafel. Zij worden teruggebracht naar het kernteam en kunnen daar tot hernieuwde gesprekken leiden.
- De aanpak kan ook interessant zijn als voorbeeld van hoe met ouders uit de eigen school hierover in dialoog gaan.
- De casustafel kan aanleiding bieden om een breder traject rond inclusieve stad op te zetten in samenwerking met onderwijs.

e) TACOS

Dit project voor kleuterleerkrachten die samenwerken rond taal heeft nog enkele plekken vrij. Stad Mechelen biedt kleuterleerkrachten de kans om gratis te kunnen deelnemen. Een extra mail met vraag wordt deze week nog gestuurd naar de basisscholen.

3. OPVOLGING VORIG VERSLAG: BEVRAGING BETAALBAARHEID SCHOOLFACTUREN

In de stadsmonitor werd via burgerbevraging een antwoord gezocht op:

Is het gedurende het afgelopen jaar voorgekomen dat jij of een andere persoon van het gezin één of meer rekeningen niet (op tijd) kon betalen om financiële redenen (dus niet vergeten)? Schoolkosten.

Antwoordmogelijkheden: 'Nee, dat is het afgelopen jaar niet voorgekomen', 'Ja, het is al eens voorgekomen dat de rekening niet (op tijd) kon betaald worden', 'Weet niet/niet van toepassing'

Op drie jaar tijd steeg het aantal Mechelse gezinnen met betalingsmoeilijkheden van 5 naar 11%. Dit cijfer verontrustte alle partners uit het kernteam. Er werd daarom besloten op het kernteam van 22 02 2024 om dit verder te onderzoeken.

1. We vergeleken dit cijfer met andere centrumsteden en stelden vast dat enkel in Mechelen er zulk een stijging was.
2. We deden een bevraging bij Mechelse scholen. Daarbij werd gepeild naar betalingsherinneringen, gebruik van afbetaalplannen en het inschakelen van incassobureaus, in basis en secundair onderwijs en in een vergelijkend perspectief 2018-2019 vs 2022-2023.

Zie PowerPoint voor cijfers.

Conclusie van deze bevraging.

In het basisonderwijs tonen de cijfers geen verschillen in evolutie aan. Maar uit de opmerkingen van de scholen is het wel duidelijk dat scholen hier betrokken mee bezig zijn. Dat geeft echter wel een bepaalde werkdruk. Er zijn zeker goede praktijken: je merkt dat de scholen zelf oplossingen zoeken om dit met ouders te bespreken en facturen te verlagen.

In het secundair onderwijs is wel een evolutie te zien en wordt er bijvoorbeeld meer gebruik gemaakt van afbetalingsplannen.

Reacties:

- In het begin van het schooljaar wordt op voorhand wel meegedeeld wat de factuur voor dat schooljaar zal zijn zodat ouders niet voor verrassingen komen te staan (decretaal verplicht).
- Facturen in het secundair onderwijs zijn mogelijks hoger geworden door de Digisprong.
- Scholen merken ook dat de schoolfactuur de laagste prioriteit heeft bij ouders die in overleefmodus zijn.

Besluit:

Het kernteam heeft interesse om dit verhaal verder van naderbij op te volgen.

Ze stemmen in met het organiseren van een thematische OOM-XL in het najaar. Team flankerend onderwijsbeleid bereidt dit voor.

4. SCHOOLJAAR 2024-2025

a) Planning kernteam OOM

- Woensdag 9 oktober van 9u30-11u30
- Woensdag 4 december van 9u30 – 11u30
- Donderdag 20 februari van 13u30-15u30
- Donderdag 24 april van 13u30-15u30
- Dinsdag 3 juni van 13u30 – 15u30

b) Onderwijsforum: donderdag 15 mei – ideeën mogen doorgegeven worden

c) OOM XL: jaarlijks organiseren we 1 OOM XL. Dit kan, na goedkeuring vanuit het kernteam, uitgebreid worden met een specifieke, thematische OOM XL. Het kernteam maakt daarbij graag een zorgvuldige afweging, gezien de grote overbevraging van directies.

Voor volgend schooljaar zijn er 2 concrete voorstellen: klimaat en schoolfacturen.

Het kernteam besluit om enkel schoolfacturen te weerhouden.

Najaar: Voorstel datum: 13 november – thematische OOM XL rond schoolfacturen

Voorjaar: 19 maart

d) Voorzitter / ondervoorzitter

Er is nog geen kandidaat.

Het kernteam gaat akkoord met een beurtrol zodat alternerend een ander onderwijsniveau de voorzittersrol opneemt.

- De beurtrol is als volgt:

Voorzitter	Ondervoorzitter	
Basisonderwijs	Niet leerplicht onderwijs	2022-2024
Secundair onderwijs	Basisonderwijs	2024-2026

- De kernteamleden van het onderwijsniveau waaruit een (onder)voorzitter moet gekozen worden, zorgen zelf voor een kandidaat en dragen die voor tijdens een kernteamoverleg.

Voor schooljaar 2024-2026 komt de voorzitter vanuit een vertegenwoordiger van het secundair onderwijs, ondervoorzitter vanuit het basisonderwijs.

Voor het schooljaar 2026-2028 komt de voorzitter vanuit het hoger onderwijs, de ondervoorzitter vanuit het secundair onderwijs.

e) CLB

De CLB's vragen om deel uit te maken van het kernteam OOM. Hun argumentatie:

- Er wordt in de samenwerking van CLB met de scholen voornamelijk veel ingezet op casusniveau. Daarnaast zijn de CLB's ook geïnteresseerd om specifieke thema's die ook door de stad worden ondersteund, mee na te denken samen met de onderwijsvertegenwoordigers van de verschillende onderwijsnetten en -niveaus. Het thema 'cyberpesten' is een voorbeeld hiervan. Samen nadenken is krachtiger
- CLB is onderdeel van 'het onderwijs'. Het is relevant om als CLB-werking op de hoogte te zijn van reilen en zeilen van onderwijs in Mechelen. Samen nadenken is krachtiger. Ze zien in het OOM een interessante netwerkplaats en kruisbestuivingskansen.
- Het betreft een vertegenwoordiging van het CLB Kompas en CLB GO! Het provinciaal CLB is akkoord dat deze twee CLB koepels hen vertegenwoordigen.

De onderwijspartners in het kernteam O.O.M. begrijpen de vraag van de CLB's. Ook met het onderwijsmemorandum zijn de CLB's actief betrokken. Onderwijs en welzijn zijn nauw met elkaar verbonden en binnen het O.O.M. kan dit een complementaire meerwaarde zijn.

Anderzijds worden er door onderwijsvertegenwoordigers ook specifieke aandachtspunten geformuleerd, die een opname van de CLB's in het O.O.M. in vraag stellen:

- De aanwezig netverantwoordelijken kregen deze vraag zelf niet van het CLB. Het is spijtig dat dit niet gebeurde.
- Met de hervorming van het O.O.M. werd er bewust gekozen om de groepsgrootte van het overleg te verkleinen. Met de aanwezige vertegenwoordiging van basisonderwijs, secundair onderwijs, niet-leerplichtonderwijs en het lokaal Sociaal (Onderwijs)Beleid is de groepsgrootte werkbaar. Uitbreiding is opnieuw een stap in de verkeerde richting.
- Op de agenda van het O.O.M. zijn er weinig punten waarbij het CLB betrokken is.
- Deelname van CLB aan het kernteam O.O.M. zet de deur open voor participatie van andere partners zoals bijvoorbeeld de Leersteuncentra.

De leden van het kernteam O.O.M. stellen volgende aanpak voor:

- Een O.O.M. XL (uitnodiging voor de schooldirecties) is een overlegforum waarop ook de CLB's kunnen worden uitgenodigd.
- In functie van specifieke agendapunten rond o.a. welzijn en waarbij de inbreng van het CLB gewenst of zelfs noodzakelijk is, kan het CLB worden uitgenodigd.
- De verslagen van het kernteam O.O.M. worden automatisch overgemaakt aan de CLB verantwoordelijken.
- De netverantwoordelijken (codis) zullen zelf contact opnemen met de CLB verantwoordelijken

5. PUNTEN VANUIT HET ONDERWIJSVELD

a) GSM-verbod

Scholen merken (net zoals onderzoek laat zien) effecten van veelvuldig GSM-gebruik op de ontwikkeling van jongeren (fysiek, sociaal, cognitief). Verschillende scholen zijn zoekende in hoe hiermee om te gaan. Ook in de media verschijnen veel artikels over jongeren en het gsmgebruik op school. Vooral tijdens pauzes kan dit een probleem zijn. Leerlingbegeleiders en leerkrachten steken meer en meer energie in cyberpesten en al wat daar uit volgt.

Dit vraagt om een drastische ingreep, meent het BA. Zij gaan volgend schooljaar van start met een proeftuin op 1 campus waar de GSM volledig verboden wordt. Na evaluatie kan dit mogelijk verspreid worden over de andere campussen.

Reacties:

- Scholen waar dit al is ingevoerd, verlengen dit vaak en ze merken dat er een andere dynamiek op de speelplaats ontstaat. Leerlingen beginnen terug te spelen, zoeken contact met elkaar.
- Basisonderwijs: GSM wordt tegenwoordig soms meegenomen naar school, maar komen niet uit de boekentas.

Besluit:

Het lijkt interessant om een gemeenschappelijke Mechelse strategie te bedenken en aan hetzelfde zeel te trekken. Zo kan er een sterk signaal gegeven worden vanuit het Mechels onderwijsveld. Het uitwisselen van experimenten kan alvast een eerste stap zijn.

Het kernteam zal dit op een volgend kernteam verder opvolgen.

6. STUDIEBEZOEK BIRMINGHAM

PowerPoint werd bezorgd aan de betrokkenen.

Volgend OOM: woensdag 9 oktober van 9u30 tot 11u30